

Wetenschapper VS voert kruistocht tegen glyfosaat



Don Huber (inzet), even op bezoek in Nederland, begrijpt het succes van glyfosaat heel goed. Meerdere middelen op bepaalde gewassen inzetten is niet meer nodig.

Foto's agd.media, Monsanto

DOOR JAN CEES BRON

Het Amerikaanse bedrijf Monsanto patenteerde in de jaren 70 de huidige formulering van de herbicide glyfosaat, bekend als Roundup. Het bedrijf uit Missouri ontwikkelde vervolgens met genetische modificatie mais, soja en aardappelen die resistent zijn tegen glyfosaat. Jarenlang was de verkoop van de herbicide in combinatie met het 'Roundup ready' zaaigoed een belangrijke winstmaker voor Monsanto, maar door Poolse en Chinese concurrentie is de dominantie op de glyfosaatmarkt voorbij. Feit is dat de verkoop van glyfosaat bedrijven nu een omzet oplevert van bij elkaar ruim 5 miljard dollar. Zo'n derde van de wereldwijd ingezette herbiciden betreft glyfosaat.

De Amerikaanse emeritus professor plantpathologie Don Huber reist de wereld rond in wat lijkt op een kruistocht tegen glyfosaat. De 76-jarige wetenschapper uit Idaho claimt dat gebruik van het populaire glyfosaat leidt tot toename van ziekten in gewassen.

De Amerikaanse emeritus professor plantpathologie Don Huber, even op bezoek in Nederland, begrijpt het succes van glyfosaat heel goed. "Het is een totaal-herbicide, die het gebruik van meerdere middelen op een aantal breedbladige gewas-

sen overbodig maakt en risico op resistentie daartegen verkleint. Bedrijven worden groter en zeker in de VS en Zuid-Amerika wordt gewerkt met oppervlaktes van duizenden hectare. Dan scheelt het gebruik van één zeer krachtige herbicide veel arbeid en dus uiteindelijk geld."

In 2007 werd Monsanto veroordeeld voor het ten onrechte beweren dat glyfosaat biologisch afbreekbaar is. Huber ging in een brief aan de Amerikaanse landbouwminister Tom Vilsack op 17 januari dit jaar een stap verder. Huber zegt een nieuw, microscopisch klein pathogeen te hebben gevonden in Roundup ready soja en mais. Het glyfosaat vergiftigt volgens Huber het bodemleven en verzwakt de biologische afweer van de plant, met als gevolg dat bepaalde ziekten vrij spel krijgen.

"Als dit pathogeen al niet direct gevolg is van glyfosaat, dan versnelt glyfosaat in elk geval de groei van dit pathogeen en van superonkruiden." Het vermindert volgens Huber de voedingswaarde van de soja en mais. "Er zit bijvoorbeeld minder mangaan, ijzer en kobalt in. De dieren die Roundup ready-veevoer vreten, zouden minder tot geen nakomelingen krijgen en het lijkt erop dat interne organen sneller verouderen."

Monsanto vaak middelpunt van kritiek

De Franse schrijfster Marie-Monique Robin publiceerde vorig jaar het boek *Le Monde selon Monsanto*, waarin ze naar eigen zeggen de moeizame relatie tussen Monsanto en de wetenschap beschrijft. Feit is dat Monsanto fouten heeft gemaakt. Monsanto ontkende lang de schadelijke werking van PCB's, ook toen in 1968 in Japan door een lek koelsysteem rijstolie werd vervuild. De mensen die de rijstolie gebruikten, leden aan chlooracne, oedeem, donkere huidpigmentering en fatale leverschade. In de Vietnamoorlog was Monsanto leverancier van ontbladeringsmiddel Agent Orange. Het middel vernietigde tien miljoen hectare landbouwgrond in Vietnam, en leidde bij vele duizenden

Vietnamezen en Amerikaanse soldaten tot onder meer kanker en misvormde nakomelingen. Monsanto bouwde het bedrijf vervolgens om van chemieconcern tot grootste zaadconcern ter wereld. Het bedrijf ontmoette echter weerstand op gebied van genetische modificatie en groeihormonen voor runderen.



Het onderzoek is in een vroeg stadium, maar als mensen vlees eten van deze dieren, kan dit wellicht leiden tot ziekten als Alzheimer, aldus Huber. "Ons onderzoek moet ook voor de overheid en het bedrijfsleven aanleiding zijn om heel goed te onderzoeken wat GMO en glyfosaat voor effecten hebben. Tot die tijd kan het beter niet worden verkocht."

Monsanto stelt dat als Huber gelijk zou hebben, topwetenschappers het toch in de laatste tien jaar wel zou zijn opgevallen. De grote producenten van gewasbeschermingsmiddelen noch de wetenschap erkennen de bevindingen van Huber en een kleine groep gelijkgezinde onderzoekers. Zelfs een groep wetenschappers van de universiteit waar Huber decennia voor werkte, Purdue University, deed een verklaring uitgaan waarin staat dat Hubers werk niet wetenschappelijk geverifieerd is.

Huber grijnst. "Als je in het landbouwonderzoek een loopbaan wilt, moet je gentechniek en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet aan de kaak stellen. De bedrijven investeren veel in onderzoek en kopen daarmee zeggenschap over de onderwerpen op de agenda."

Van de overheid verwacht Huber ook niets. Hij wijst erop dat bestuurders van bedrijven regelmatig van baan wisselen met topambtenaren.